

**Uunga siunnersuut: Ilinniartut ineqarfii pillugit Inatsisartut Inatsisaata
allanngortinnissaa pillugu Inatsisartut Inatsisaat. (Naartunermi, erninermi
meeravissiarthaarnermilu sulinnngiffeqartarnermut atatillugu ilinniartut ineqarfiissa
pigiinnartarnerat)**

Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq

pillugu

**Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu
Ataatsimiititaliap**

Siunnersuutip aappassaanneerreqarnerani

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Ataatsimiititaliaq suliaqarnermi makkuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Doris Jakobsen Jensen, Siumut, Siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraatit Siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Eqaluk Høegh, Inuit Ataqatigiit

Inatsisartunut ilaasortaq Dines Mikaelson, Siumut

Inatsisartunut ilaasortaq Mariia Simonsen, Inuit Ataqatigiit

UPA2022-mi 24. Marts 2022 siullermeernerup kingorna siunnersuut ataatsimiititaliap misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Erninermut atatillugu sulinnngiffeqarnermi ilinniartut ininiminniiginnarsinnaanerannik ilinniartut ineqarfiinik inatsisaasup allanngortinnissaanut siunnersuummi matumani qulakkearniarneqarpoq. Ilinniartuq naartunermi meerartaarnerminut meeravissiarthaarnerminulluunniit atatillugu sulinnngiffeqarpat inatsimmi aalajangersakkat maanna atuuttut naapertorlugit ilinniarnermik unitsitsinertut isigineqassaaq, tamassumalu malitsigisaanik ilinniartutut inigisamini najugaqarsinnaajunnaassalluni.

2. Tusarniaanermi akissutit

Inatsisartut suleriaasiat naapertorlugu tusarniaanermi akissutit inatsisissatut siunnersuummut kakkiunneqarput.

3. Apeqqutit

Immikkoortumik suliaqarnermut atatillugu Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoq ataatsimiititaliamit apeqqutitut assigiinngitsunut akissuteqaqqullugu qinnuigineqarpoq. Ataatsimiititaliap Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisumut apeqqutaasa Naalakkersuisullu akissutaasa assilineqarneri isumaliutissiisummut uunga ilanngussatut kakkiupput.

4. Siunnersuummik ataatsimiititaliap suliarinninnera

Inersuarmi siunnersuutip oqallisigineqarnerani tapersorsorneqarluarpoq. Allanguinermi ilinniartut erninermi sulinngiffeqartut ilinniartut inaanni najugaqaannarsinnaanerata sulinngiffeqarunnaarneranut kingunerani ilinniakkami nanginnissaanut periarfissaq pitsaangorsarneqassasoq partiit tamarmik oqaatigaat.

4.1. Siunnersuutip tunuliaqutaa

Juli 2021-mi Ilisimatusarfimmi ilinniartut peqatigiiffia Pitaq atuartartut ¹ allaaserisaannik ilinniartut inaat pillugit inatsisip § 38 aalajangersagaq allaaserineqarpoq, tassani aalajangersagaavoq ilinniartut naartunermut, erninermut aamma meeravissartaarnermut atatillugu sulinngiffeqarnermi ilinniartut inigisatik qimattassagaat.

Inatsisip allangortinneqarnissaanik kaammattuuteqarluni tusagassiutitut nalunaaruteqarnermigut ² ataatsimiititaliaq qisuariarpoq.

Inatsisiliorneq ilinniarnissamut akornutaanngisaannassasoq, ilinniarnenummi inuttut inuiaqatigiinnullu pisuunngortitsisartoq ataatsimiititaliap ersarissumik isumaqarfigaa.

Inatsisilli atuuttup ajoraluartumik ersersippaa ilinniartut naartulernermi, erninermi meeravissartaarnermiluunniit oqimaatsunik qinigassinneqartartut. Ilinniartup ilinniarnini unitsissavaa taamaalillunilu ilinniartut inigisani annaallugu inatsisit naapertorlugit naartunermi, erninermi meeravissartaarnermiluunniit sulinngiffeqarnissamut pisinnaatitaaffini atorunigut? Imaluunniit ilinniartup sulinngiffeqarnermut pisinnaatitaaffini unitsissavaa ilinniarnini ingerlatiinnarniarlugu taamaalillunilu ilinniartut inisiani tigummiinnarlugu?

Ilinniartut inaat pillugit inatsimmut matumunnga Naalakkersuisut allanguiniarmata ilinniagaqartut erninermut atatillugu sulinngiffeqartut, ilinniartut peqatigiiffiat Pitaq ataatsimiititaliallu kaammattuutaat tusaaniarneqarsimmata ataatsimiititaliamit nuannaarutigineqarpoq.

Inatsimmut allanguutip ilinniagaqartut inaannut malitsigisaanik kingunerisassaa immikkoortumi tulluuttumi ataatsimiititaliap suliarineqarpoq.

---

¹ Sermitsiaq, 14. juli 2021

² <https://sermitsiaq.ag/kl/ataatsimiititaliaq-piumasaqarpoqerninermi-sulinngiffeqarnermi-kollegiartut-iniminnit>

4.2 Erninermut atatillugu ilinniagaqartunut sulingiffeqartunut inatsisip allanngortinnerata kingunera

Ilinniartut naartulerneq, meerartaarnermi sulingiffeqarneq meeravissartaarnerluunniit pissutigalugit ilinniakkaminnik unitsitsigallartut, malitsigisaanillu ilinniartut inigisaat pillugu inatsimmi § 38 naapertorlugu ilinniartutut inigisaminnit pisinnaatitaaffimminnik annaasaqartut amerlassusaannik paasissutissaqanngilaq. Tamanna ataatsimiititaliap apeqquteqaatigisaanut akissuteqaammi allassimavoq.

Inatsimmik allanngortitsinerup ilinniartut erninermi sulingiffeqartut ilinniarnerminnik ingerlatsiinnarnissaanut pitsanngorsaataassasoq ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa. Taamatuttaaq inatsimmik allannginerup ilinniartut erninermi sulingiffeqarnerminni ilinniartutut inigisaminnik annaasaqannginnissaat qulakkiissagaa Naartunermi, erninermi meeravissartaarnermilu sulingiffeqartarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 5, 19. november 2020-imeersoq naapertorlugu pisinnaatitaaffimminnik atuinermi qulakkiissagaa ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa.

Tamassuma saniatigut ataatsimiititaliap aamma erseqqissassavaa ilinniartut inaat pillugit inatsisip § 383 arnat anginerusumik eqqorsinnaassagai, taamaalillunilu ilinniartuuginnarsinnaanermi periarfissaq eqqarsaatigalugu assigiinngisitsinerusoq ataatsimiititaliaq isumaqarluni. Siunnersuutip akuerineratigut suaatsutsikkut assigiinngisitsinerup nalimmassarneqarnernissaa ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

4.3 Ilinniartut inaannut qinnuteqaammut itigartitsineq

Nuummi ilinniartut 90-it 120-llu akornanni amerlassuseqartunik ukiumut itigartitsisoqartartoq Naalakkersuisut nalunaarutigaat. Illoqarfinni allani qanoq amerlatigisunik itigartitsisoqartarnersoq ataatsimiititaliap Naalakkersuisut apeqquteqaateqarfigaat. Naalakkersuisut ilinniartoqarfinnit akissuteqaatinik ujartuipput, GUX Aasianniit, KTI Sisimiuniit Perorsaaneramik Ilinniarfimiillu Ilulissaniittumit akissutisillutik.

Imatullu ilisimatitsisoqarpoq:

”GUX Aasiaat ilisimatitsivoq, ilinniarnertuunngorniarfimmu ilinniarniarlutik qinnuteqartunut akuerineqarsimasunut ilinniartut ineqarfini ineqarnissamut itigartitsisoqarneq ajortoq. GUX Aasiaat ilisimatitsivoq, ilinniartut piffissap ilaani ilinniartut allat peqatigalugit ilinniartut ineqarfini ineqatigiillutik inissinneqarallarsinnaasut. Ilisimatitsissutigineqarportaaq ilinniartut

---

§ 38. Naalakkersuisut attartornermut isumaqatigiissut ilinniartut ineqarfianni najugaqartumut atorunnaarsittassavaat ilinniagaq imaluunniit ilinniarfimiinneq naammassippat imaluunniit unitsinneqarpat, imaluunniit ilinniartut ineqarfianni najugaqartup ilinniartut ineqarfianni najugaqarnissamut piumasaqaatit naammassiunnaarpagit, taamaattoq tak. imm. 3 aamma § 49, imm. 2. Ilinniakkamik ingerlatsinnginneq tamatumani ilinniakkamik taamaatitsinertut isigineqassaaq, soorluttaaq taamaatitsineq orlov-eqarnikkut, tamatumani aamma naartunermut meerartaarnermullu atatillugu sulingiffeqarneq ilinniakkamik taamaatitsinertut isigineqassasut, taamalu ilinniartut ineqarfianni najugaqarsinnaajunnaarnertut, tak. imm. 2.

salliunneqartarmata, taamaasilluni ilaquttat nassarlugit ilinniariartoqassappat ilinniartut inissiaannik inissaqartitsisoqalernermi ilanngunneqarsinnaasarlutik. Sisimiuni Teknikimik Ilinniarfik (KTI) ilisimatitsivoq, ilinniartut avataaneersut tamatigut pisinnaasaq malillugu inissaqartinniarneqartartut aammalu qaqutigoortoq ilaqutariit ilinniariat itigartinneqartarneri.

Ilulissani Perorsaanermik Ilinniarfik/Socialpædagogisk seminarium SPS ilisimatitsivoq ukiumi 2020-mi ilinniartut 33-t, 2021-mi 60-it 2022-milu 7-it ilinniartut ineqarfiinut qinnuteqarsimasut itigartittariaqarnikuusimallugit.”

Ilinniartut inaat pillugit inatsimmut allannguutissatut siunnersuut akuerineqassagaluarpat ilinniagaqarniartut amerlanerusut itigartinneqarnermink nalunaarfigineqartalissasut ataatsimiititaliaq isumaqarpoq. Taamaakkaluartorli erninermut atatillugu sulinggiffeqarnermink ilinniartut inaaniiginnarnissaat ilinniartut ilinniarnermink attassiinnaarnissaat pingaaruteqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

Inatsisip allanngortinnerani meerartaarnerup nalaani sulinggiffeqarsinnaanermi ilinniartut inaaniiginnarsinnaanerp kingunerisaanik ilinniartut inigisaanni inimut akiliut qaammammut ineqartumut ataatsimut⁴ 850 kr-imut inissisimatillugu ilinniartut ilaasa meerartaarnissaminnik aalajangeratarsinnaanerat ataatsimiititaliap naatsorsuutigaa. Ininik attartortitsisartut pisortaqarfiugunik namminersortuugunilluunniit ininut akiliutinik aalajangersagaannit inimut akiliut taamaalilluni appasinnerujussuovoq. Inatsimmi allannguissamut ajornartorsiutaasussatut ataatsimiititaliap isiginngilaa.

4.4 Ilinniartut ineqarfiinik peqassuseq

Meerartaarnermut atatillugu sulinggiffeqartut ilinniartut inigisamiiginnarsinnaanerisa kingunerisaanik, tassami ilinniartut ineqarfiinik qinnuteqaraluarlutik itigartitaasussat kisitsisilerneqarsinnaanngitsut inissaaleqisitsineq pissutigalugu itigartinneqartartussaammata inatsimmik allannguinerup kingunerisaanik ilinniartut ineqarfiinik pisariaqartitsineq allissasoq naatsorsuutigisariaqarpoq. 2019-imut Ilinniartut inaat pillugit Immikkoortumut pilersaarummi Naalakkersuisut ima allaaserisaqartut ataatsimiititaliap maluginiarpaa:

”Immikkoortumut pilersaarut ilaatigut Ilinniartitaanermut pilersaarut II-imi anguniakkat nanginnerisut allanngortinneqarsinnaasutullu isigineqassaaq, tassani siunertaq tassaalluni immikkoortumut pilersaarut ukiukkaartumik nutarterneqartarluni ilinniartitaanikkut suliniutit ataatsimoortinniarlugit aamma ilinniarfeqarfinni pingaarnertigut pissusiulersut siniffissanik pisariaqartitsiviusut.”

Inatsimmik allannguissap kingunerisaanik ilinniartut ineqarfiinik pisariaqartitsinerup qaffannissaa, tunuliaqutaasut allanngorsimatinnagit, naatsorsuutigisariaqarmat Ilinniartut inaat

⁴ Kontumut pingaarnermut, 40.02.01 Ilinniartut Ineqarfiisa Allaffeqarfiat, qupp. 100

pillugit Immikkoortumut pilersaarutip nutarternerani inatsimmik allannguinerup kingunerisassaanik ilanngussinissaat ataatsimiititaliap Naalakkersuisut kaammattorpaat.

4.4.1. Ilinniartut ineqarfiinik attartornikkut peqassuseq

2017-imiilli attartortitsisartunit namminersortunit Naalakkersuisut ilinniartut ineqarfiinik attartortarsimapput. 2021-mi ukiunilu siusinnerusuni ilinniartut ineqarfiinik attartornissamut Naalakkersuisut 13,5 mio. kr-inik immikkoortitsisimasut ataatsimiititaliap maluginiarpaa. 2022-imut Aningaasanut Inatsimmi 13,7 mio. kr-inik siunertamut tamassumunnga immikkoortitsisoqartoq allassimavoq, aningaasaliissutaasoq ilinniartut ineqarfiinik 280-nik attartornermut naleqarpoq.

2024-imut ilinniartut ineqarfiinik attartornissamut aningaasaliissutaasussat Naalakkersuisunit 50 %-imik ikilinqartut ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Ilinniartut ineqarfiinik nutaanik sanaartukkat naammassineqarnerannik atorneqalerneqalernerannik tunngaveqartoq ataatsimiititaliap paasivaa.

4.5. Innersuussinissamut tulleriiaarinermullu piumasaqaatit

Ilinniartut ineqarfii pillugit inatsimmi § 7⁵ naapertorlugu Naalakkersuisut innersuussinissamut tulleriiaarinissamullu malittarisassanik aalajangersaasinnaapput. Tamannali aalajangersaasinnaassuseq Naalakkersuisunit atorneqarsimanngitsoq ilisimatitsipput ataatsimiititaliamullu akissuteqaamminni ilinniartut ineqarfiinut innersuussineq maanna inatsisip §1 imm. 1⁶ naapertorlugu pisartoq Naalakkersuisut ilisimatitsipput.

Naalakkersuisut innersuussinissamut tulleriiaarinissamullu tunngaviusunik suliaqarsimanngimmata ilinniartut inaannut aalajangersimasunik ilinniartunik initaarniartunut innersuussinermut peqanngitsoq ataatsimiititaliap paasivaa. Tamassumalu malitsigisaanik ilinniartunik sivisuumik initaarnissaminnut utaqqisunut sivikinnerusunut utaqqisunut sanilliullugu siusinnerusukkut innersuussisoqartarnersoq ataatsimiititaliamut ersarinngilaq.

Ataatsimiititaliap apeqqutaanut Naalakkersuisut akissuteqarnerminni ilinniartut inaat pillugu inatsimmi § 7 naapertorlugu nalunaarummik suliarinnittoqalersimammat ataatsimiititaliap nuannaarutigaa. Nalunaarut kingulleq naammasseriarpaa ilisimatinneqarnissi ataatsimiititaliap kissaatigaa.

⁵ § 7. Naalakkersuisut aalajangersaasinnaapput malittarisassanik innersuussisarnermut innersuussinissamullu tulleriiaarisarnermut atugassarititaasunik, tamatumani aamma ilinniartunik allanik avataaneersuunngitsunik tulleriiaarisarnermut tunngatillugu.

⁶ § 1. Inatsisartut inatsisaat maanna atortinneqassaaq attartortitsigallarnernut, ilinniartut ineqarfiinik, Namminersorlutik Oqartussani atugassiissutigineqartunik tamatumunnga qinnuteqarnermik tunngaveqartumik, ilinniartunut allaneersunut ineqarnissamik pisariaqartitsisunut, ilinniagaqarnerminnut atatillugu, taamaattoq tak. imm. 3.

5. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Siunnersuutip piviusunngortinneqarnissaanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai siunnersuutip tunngavilersuutaani allaaserineqarput. Erninermut atatillugu sulinngiffeqarnermi erninersiuteqarnerit ilinniagaqarnerisuteqarnermut, sungiusarnermi akissarsiaqarnermut imaluunniit sungiusarnermi tapisiarisartakkanut amerlaqatigiimmata ilinniagaqarnerisiummiit erninermut atatillugu sulinngiffeqarnermi erninersiuteqalernermit aningaasatigut kinguneqassanngilaq, tamannalu matumani erninermut atatillugu sulinngiffeqarnermut inatsimmi ataqatigiinnerit tunngaviusut nalunaarutigineqarpoq.

Taamaakkaluartorli siunnersuutigisap akuerineqarneratigut ilinniartut ineqarfiinik ineqartitsisinnaanerup suli artukkerneqarnerunissaa naatsorsuutigineqartariaqartoq Naalakkersuisut nalunaarput. Tamassuma kingunerisaanik ilinniartut ineqarfiinik sanaartornermut suli aningaasartuuteqartoqassasoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

6. Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Siunnersuutigineqartoq akuersissutigineqassasoq ataatsimiititaliamit isumaqatigiittumit inassutigineqarpoq.

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiisummilu allassimasutut paasinnillutik matumuuna siunnersuut ataatsimiititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

Doris Jakobsen Jensen
Siulittaasoq

Nivi Olsen
Siulittaasup tullia

Eqaluk Høegh

Dines Mikaelen

Mariia Simonsen